

Расланды
Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Советы карары белән
15 нче ноябрь, 2021 ел, №12-04

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба-төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр (алга таба контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен (алга таба мәжбүри таләпләр) үтәү.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге башлыгы һәм белгечләре (алга таба — вазыйфаи затлар) тарафыннан башкарыла.

1.4. Күрсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаларына, аларның вазыйфаи инструкцияләре нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга һәм җаваплылыкка ия.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткөрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Вазыйфаи затлар төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренәң мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган коймалар урнаштыру;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләренәң, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүенәң һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларыннан файдалану өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләр, язулар эчтәлегә буенча; җир эшләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән җир эшләрен гамәлгә ашыру тәртибе

нигезендә бирелә торган рөхсәт нигезендә жир эшләрен гамәлгә ашыру буенча;

- биналарга һәм аларга керә торган урыннарга, шулай ук ишек алларына ирекле керү юлларын тәэмин итү, жәяүлеләрнең һәм куркынычсыз жәяүлеләр хәрәкәтен, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобиль төркемнәрен кертәп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорына тәэмин итү; администрациягә Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән вакытта эшләр башкару турында хәбәрнамә жиберү;-

- транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау турында, анда төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән транспорт чараларын урнаштыру, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонт вакытында гомуми файдалану территорияләрен транспорт чаралары белән пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш майданнарыннан чыкканда;

3) кышкы чорда муниципаль берәмлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, боздан һәм боз сөңгеләреннән чистарту буенча чаралар үткөрүне дә кертәп;

4) жәйге чорда муниципаль берәмлек территориясен жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләргә дә кертәп;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) Яшеллек утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны юкка чыгару, агач һәм куакларны кисү буенча мәжбүри таләпләр, өгер мондый документлар (кисү билеты, күчәрәп утыртуга рөхсәт), төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очрактарда биреләргә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында таләпләр.

Вазыйфаи затлар вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәләшен контрольдә тоту, аларның компетенциясе кысаларында контрольдә тоту.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләргә, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мегалүматик щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар, массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре;

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

- 4) балалар спорт майданчыклары;
- 5) хайваннарны урамда йөртү өчен майданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар*
- 8) техник һәм санитар-саклау зоналары*

Өлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар.

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

1.9. Төзекләндерү өлкәсендә контроль буенча судка кадәр шикәятъ биру тәртибе кулланылмый.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар контрольлек итүче затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү, аларны үтәү алымнарына житкерү максатларында үткәрелә.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чараларын үткөрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыянга китерелүе ачыкланса, төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән Башкарма комитет житәкчесенә хәбәр итә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә вазыйфаи затлар тарафыннан түбәндәге профилактик чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) мәгълүмат;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү*
- 3) кисәтү белдерү;
- 4) консультация*
- 5) профилактик визит.

2.6. Мәгълүмат биру Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтерендә (алга таба рәсми сайт) тиешле белешмәләрне урнаштыру юлы белән мәжбүри таләпләрне үтәү мөһәләләре буенча вазыйфаи затлар тарафыннан контроль эшчәнлеккә (махсус бүлеккә керү) багышланган махсус бүлектә рәсми сайтның баш (төп) битеннән, массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат

системаларында (алар булган очракта) контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша һәм башка рәвешләрдә урнаштырылырга тиеш.

АТИ контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә рәсми сайтта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 1 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясы 3 өлешендә каралган белешмәләргә урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

АТИ шулай ук муниципаль берәмлек халкына гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән тикшерү чаралары һәм аларның нәтижеләре турында мәгълүматларны җыю һәм анализлау юлы белән вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган доклад әзерләнә. Әлеге доклад хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр рәсми сайтта контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

2.8. Мәжбүри таләпләргә бозуга юл куймау турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләргә үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме вазыйфаи затта мәжбүри таләпләргә бозулар яки мәжбүри таләпләргә бозу билгеләре турында белешмәләр яки мәжбүри таләпләргә бозу очраklары турында белешмәләр булган очракта һәм (яки) мәжбүри таләпләргә бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китергән яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудыруы турында белешмәләр булмаган очракта контрольдә тотучы затка тапшырыла. Кисәтүләр өлеге мәгълүматларны алган көннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча вазыйфаи зат башлыгы тарафыннан игълан ителә (имза салына). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына җибәрелә.

Мәжбүри таләпләргә бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү Россия Федерациясе Икътисад үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләргә бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләргә исәпкә алу журналында теркәлә.

Каршылыкларны карау нәтижесендә контрольдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында җавап җибәрелә. Кисәтүгә карата каршылык вазыйфаи зат тарафыннан алынган көннән соң 30 көн эчендә карала. Каршылыкларны карау нәтижесендә контрольдә тотучы затка язмача яки электрон документ формасында җавап җибәрелә. Җавапта каршы килү белән риза булмау очрагында тиешле нигезләүләр күрсәтелә.

2.9. Контрольдә тотучы затларга консультация бирү контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видеоконференц-элемент аша, шәхси кабул итү яки профилактик чаралар үткөрү барышында башкарыла, контроль чаралар 15 минуттан да артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү контрольлек итәргә вәкаләтле җитәкче һәм (яки) вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат рәсми сайтның контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлегендә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзеклөндөрү өлкөсөндө контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) өлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контрольгә алырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәғлүмат алу, аларның үтөлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очрақларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотучы зат тарафыннан консультация бирү мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язма запрос тәкъдим ителде;

2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап өстәмә мәғлүмат соратып алуны таләп итә. Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясә законнары нигезендә файдалану мөмкинлегә чикләнгән мәғлүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәғлүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Вәкаләтле вәкилгә танылган вазыйфаи затка өверелгән мәғлүмат консультация бирү барышында контрольлек итүче затны мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча бәяләү максатларында вазыйфаи затлар тарафыннан контрольдә тоту алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренәң биш һәм аннан да күбрәк бер типтагы мөрәҗәгатә кәргән очрақта, консультацияләр районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуға багышланган махсус бүлектә, вазыйфаи зат башлыгы яисә күзәтүне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатманы урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.11. Профилактик визит профилактик әңгәмә формасында үткөрелә контрольдә тотылуы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча яисә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотылуы зат аның эшчәнлегенә яки аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында, аларның риск категориясен киметүнең риск критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектларына карата үткөрелә торган контроль чараларының эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле риск категориясенә күртүдән чыгып хәбәр итә.

Профилактика визитын уздырганда, контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Тикшерелүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

Мәжбүри профилактик визит югары риск категориясенә күртелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылуы затларга карата үткөрелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында контрольлек итүче затка, аны үткөрү датасына кадәр биш эш көнөннөн дө соңга калмыйча, контрольлек итөргө вәкаләтле вазыйфаи зат хәбәр ителә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит үткөрү турында хәбәрнамә «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә контрольдә тотучы зат адресына жиберелә.

Контрольлек итүче зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көнөннөн дө соңга калмыйча, бу хакта администрациягә хәбәр итеп, мәжбүри профилактик визит уздырудан баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактика визитын үткөрү вакыты контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан билгеләнә һәм бер эш көнөннөн артмаска тиеш.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда вазыйфаи затлар өлеге чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең төрләре үткөрелергә мөмкин:

1) Тиешле таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, теркәү юлы белән инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, экспертиза аша);

4) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү документларын таләп итү, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында белешмәләр жыю һәм анализлау аша, шул исәптән, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында кәргән мәгълүматларны, шулай ук дөүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» чөлтөрөннән, башка һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматлаштырылган техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларның үтөлешен күзөтү);

6) күчмә тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынаулар, экспертиза аша.

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтөлешен күзөтү һәм күчмә тикшерү контрольлек итүче затлар белән бәйләнешсез генә үткөрелә.

3.3. Өлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткөрелә.

3.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы тикшерү чаралары үткөрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе;

3) документар тикшерү;

4) күчмә тикшерү;

3.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш тикшерү чаралары үткөрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү.

Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.6. Контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән үткәрелә торган планнан тыш тикшерү чараларын үткәрү өчен нигез булып тора:

1) Вазыйфаи затның гражданныр һәм оешмалар мәрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат кәргәндә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү турында яисә зыян китерү куркынычы турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чаралар уздыру нәтижәсендә контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга да, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мәрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм гражданныр хокукларын һәм ирекләрен саклауга күзәтчелек кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очраklarын бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү срогы чыккач — контрольлек итүче зат тарафыннан бирелгән күрсәтмә белән бирелгән документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки бирелгән документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел.

3.7. Контрольлек итүче зат белән берлектә үткәрелә торган контроль чаралар вазыйфаи затның контроль чарасы үткәрү турындагы боерыгы нигезендә үткәрелә.

3.8. Приказ кабул ителгән очракта вазыйфаи затлар законнар белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында яки зыян китерү турында белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында карар кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру турында дәлилленгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.9. Контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез үткәрелә торган контроль чаралар, башлык йөкләмәсе нигезендә, вазыйфаи затлар боерыкның эш планнарында булган вазифаи затлар тарафыннан, шул исәптән» Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында «2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраklarда, контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.10. Гражданнырга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.11.Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештыру һәм гамәлгә ашырганда вазыйфаи затлар өлеге документлар һәм (яки) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада булган башка органнардан документлар һәм (яки) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны бирү тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган документлар һәм соратып алына торган мәгълүмат исемлеге белән билгеләнгән, дәүләт контроле

(күзөтчөлөгө) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан ведомствоара мөҗлүмат хезмөттөшлөк кысаларында алына торган документлар, бу документлар һәм мөҗлүмат булган башка дөүлөт органнарыннан, жириле үзидарә органнарыннан яисә дөүлөт органнарына яисә жириле үзидарә органнарына караган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткөргөндө, шулай ук контроль (күзөтчөлөк) органнарыннан яисә өлөгө органнарға караган бүтөн оешмалардан алынган документлар һәм (яки) белешмөлөр, алар карамагында дөүлөт контролен (күзөтчөлөгөн), муниципаль контроль төрлөрөн оештырганда һәм гамөлгө ашырганда, Россия Федерациясә Хөкүмөтенен, «Дөүлөт контролен (күзөтчөлөгөн) гамөлгө ашыру кысаларында ведомствоара мөҗлүмат хезмөттөшлөк турында» 06.03.2021 ел, № 338 карары белән расланган муниципаль контроль.

3.12. Юридик затларға, шәхси эшқуарларға һәм гражданнырға карата планлы контроль чаралар чираттагы календарь елына планлы контроль (күзөтчөлөк) чаралары үткөрү планын формалаштыру кагыйдөлөрө нигезендө эшләнә торган планлы тикшерү чараларын үткөрүнең еллык планнары, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан контроль (күзөтчөлөк) чараларын төшереп калдыру кагыйдөлөрө нигезендө үткөрөлә, «Чираттагы календарь елына планлы контроль (күзөтчөлөк) чараларын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан ел дөвамьында контроль (күзөтчөлөк) чараларын төшереп калдыру тәртибе турында» 31.12.2020 ел, № 2428 Россия Федерациясә Хөкүмөте карары белән расланган, өлөгө Нигезлөмөдө билгеләнгән үзенчөлөклөрне исәпкә алып, ел дөвамьында үткөрөлә.

3.13. Контрольлек итүче затлар булган индивидуаль эшқуар, гражданын, килеп туган очракта, администрациягә контроль чарасын үткөргөндө булу мөмкинлөгө булмау турында мөҗлүмат тапшырырға хоуклы, шуңа бөйлө рөвештә контроль чараны уздыру вазыйфаи затлар индивидуаль эшқуарның өлөгө мөрөжәгатенә сәбәп булган хәллөрне бөтөрү өчен кирәкле вакытка күчерөлә (әмма 20 көннән дө артык түгел), бер үк вакытта түбөндөгө шартларны үтәү дө керә:

1) контрольдө тотылуы затның яисә аның вәкиленең булмавы төзөклөндөрү өлкәсендө контроль, тикшерү чарасын үткөргөндө мөҗбүри таләпләрнең үтәлешен контрольдө тотарға вәкаләтле вазыйфаи зат бөялөвенә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммөтлөргә зыян китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янау билгеләре булмау;

3) контрольдө тотылуы затның (контрольдө тотуы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.) булмау өчен жиитди сәбәпләре бар.

3.14. Күчмө тикшерүне үткөрү срогы 10 эш көнөннән артмаска тиеш.

Күчмө тикшерү барышында кече эшқуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенен берничә субъекты территориясендө үз эшчөнлеген гамөлгө ашыручы оешмага карата күчмө тикшерү үткөрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллөгө, аерымланган структур бүлекчәсә яисә жиитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.15. Контроль чаралар үткөрүнең барлык очракларында контроль гамөллөрне башкарырға вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамөллөрне башкаруға жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мөҗбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткөргән контроль чараны уздыруға вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчөүләр кулланылырға мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчөүләр һәм өлөгө максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мөҗлүмат контроль чара нәтижөлөрө буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткөрөлә торган контроль гамөл нәтижөлөрө буенча төзелә торган беркетмөдө чагыла.

3.16. Контроль чара нәтижеләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яисә) вазыйфаи затларга карата куллану керә.

3.17. Тикшерү чарасы тәмамланганнан соң контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотып торган контроль чараның акты төзелә. Мондый чара үткөрү нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткөрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштерелгәннән соң прокуратура органнарына жиберелә.

3.18. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.19. Контрольдә тотылуы вазыйфаи затларга контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү өсәге гамәлләр һәм контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында карарлар урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша контрольдә тотылуы затларга җиткерү юлы белән башкарыла., шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба — дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкаручы, контрольлек итүче зат булып торучы граждән, контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар кылган гамәлләр, кабул ителә торган карарлар турында, аны кәгазьдә жиберү юлы белән, вазифаи зат адресына документлар кәгазьдә алу кирәклегә турында хәбәр жибергәндә яки вазыйфаи затта контрольдә тотылуы затның электрон почта адресы турында мәгълүматлар булмаганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша (әгәр зат бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмаган булса яки ул бердәм идентификация системасында теркәлү процедурасын узмаган булса), дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша идентификацияләү һәм аутентификацияләү. Күрсәтелгән граждән документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабрә кадәр контрольдә тотучы затка контроль, гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләрне почта элементсеннән файдаланып, контрольдә тотучы затка электрон формада яки контрольдә тотучы зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлегә булмаган очракта, кәгазьдә дә жиберелергә мөмкин.

3.20. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат шикаятне «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль

законның 39, 40 статьясында һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә җибәргә хокукы.

3.21. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча төхүдәмнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокукы.

1.22. Контроль чара үткәргәндә ачыкланган очракта вазыйфаи затлар (контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат) Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәҗбүри таләпләрне бозмаска тиеш:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны бетерү вакытының һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне булдырмау буенча чаралар үткәргү турында күрсәтмә бирү;

2) закон саклана торган кыйммәтләргә (зыян) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданның, оешмаларның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турында мөһлүмәт җиткерү буенча, контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешманың эшчәнлегенә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерә торган зыян яки мондый зыян китерелгән зыян китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында мөһлүмәт җиткерүне;

3) тикшерү барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, тиешле мөһлүмәтны үз компетенциясе нигезендә яисә тиешле вәкаләтләр булганда, гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүне булдырмау буенча чараларны күрү, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәҗбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, әгәр мондый чара законда каралган булса, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрү.

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәргү турындагы мәсьәләне карау.

3.23. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мөһлүмәт күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллай.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтиҗәләгән һәм нәтиҗәләгән бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге)

һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Тикшерү төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы тарафыннан раслана.